

ՀԱՍՏԻ

ԱՐՇԱՒՈՅԻՆ վերաբերեալ նախկին արտաքին գործերի նախարարի հասցիին.

ADMINISTRATION du Journal Arménien "ARCHALOUYCE" SHAHEN HADJETIAN B. P. 1221 LE CAIRE

Ծանուցումներ մտածուր պայմաններով կ'ընդունուին.

Չեղարկուող և չեն տրուիր: ԿԸ ՇՐՏԱՍԱՆՆԵՐՈՒ ՉՈՐԻՔԵՐԱՐԹԻ ՕՐԵՐԸ

ԱՂԳԱՅԻՆ, ԳՐԱԿԱՆ, ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ ԱՆԿԱԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ

Table with subscription rates: ԵՐԿՈՏԱՍԱՆՆԵՐՈՒ ԵՐԻՒ Բ. ԹԻՒ 40 ԵՂ. ՈՂ. ԿԵԳԱՄԱՆԱՅ 20 ԱՐՏԱՍԱՆՆԵՐՈՒ ԹԻՒ 12 1/2 ԵՂ.

Արշավոյս օպորտունը՝ ի Պապ էլ Խալի, կառավարման մաս, բաց է առուօտան ժամը 7 ԺՈ 12, իսկ կէտ օրէն յետոյ ժամը 9 ԺՈ 7 Ե:

ԹԻՒ 40

Արտակալ եղիպակամ կառավարութեան, Համար 28 Հրահանագրով.

ԹԻՒ 40

ՈՐՈՇՄՈՒՆԷ

Ա. ՅԱԻՏԵՆՆԵՐԱՆ ԵՆՆԵՐԻՔ Ընդհանուր և անհատական կարգի մասին խորհրդակցութեան համար, Պատ. առժամային վարչութիւնը բարեհաճած էր զիս ալ հրահարել՝ քանի մը օր առաջ, Պարագանքու բերումով սակաւախօս բայց մեծ ունեւոր կոչուական մը հանդիսացայ, Վօտ անունէն, այսինքն՝ մէկ երկու տարիէն բացուի լը ծրագրուած հայկական Գլխակի մը առթիւ, հոն ալ լսեցի մեծի և փոքրի, հարուստի և աղքատի, աշխուականի և միջակարգի յաւիտեական յանկերգը: Այնպէս կ'երևայ թէ անվերջ և անհաշիւ պատերազմիկ վիճակի մը մէջ կը գտնուին այս երկու դասակարգերը, հակառակ ընապէս և անխախտ լինելու հաստատուած տիեզերակիւտ հաւասարութեան, զոր հարեանցի գիտողն անգամ, անմիջապէս վերահասու կ'ըլլայ թէ՛ կարծուած անհասարակութիւնը բոլորովին երևութեանն է և զորիկ փառաւորի կամ վերաբերիչ հանգամանքէ՝ Սթէ չեմ սխալիր, ուր մը տասը տարի առաջ սոյն՝ այս Դիմիին վրայ քիչ մը թուղթ մտտած էի Արշալոյսի էջերուն մէջ: Անկէ ի վեր ապրեցայ, Անկէ ի վեր բաւական ջուրեր անցան երկրագունդի կամուրջներուն տակէն: Անկէ ի վեր շատեր մեռան, շատեր ծնան, շատեր աղքատացան, շատեր հարուստացան, շատեր ինկան, շատեր կանգնեցան, սակաւթիւ մեծութիւններ ոչնչացան, բաւականաթիւ ոչնչութիւններ մեծութեան մարմով պարուրուեցան: Միայն բնութիւնը մնաց անյոյզողը, և իմ համոզումն եղաւ աւելի հաստատ և աւելի ճոխ: Այնպէս որ այսօր աւելի համարձակութեամբ կրնամ կրկնել ինչ որ ըսած կամ ըսել ուզած էի ժամանակաւ:

Կ'ըսեն ընագէտք: Եւ յիշուի այս եղանակը ըլլալ կը թուի արարչագործութեան գիտումը: Ինչ նպատակաւ, ո՞ր վախճանի համար: Ինչու համար ճահճանիկ սէզը, զիշատիլ գազանը և բանաւոր մարդը միեւնոյն խանձարուրի մէջ փոխադրուած ըլլան: Անյատկ վիշտը ու մէջ կը գահավիժուի մեզ այս հարցումները, ուստի հեռանալը անհնցմէ և քանի որ անկարող ենք փոփոխութիւն մը մտցնել եղած կարգադրութեան, շտանք գտնել թէ՛ նա ո՞ր աստիճան իրաւունք կուտար ոմանց պարծանքին, ոմանց տրտնելին: Պէտքիս թիւն միութեան մէջ ըսինք: անկէ ետքը, և միշտ բնութիւնը զինելով, կը գտնենք սա անհասարակ ճշմարտութիւնը-ւնոյնութիւնը՝ սկզբնաւորութեան և վերջաւորութեան մէջ: Եւ եթէ մէկ կողմէն՝ աշխարհիս հզօրագոյն ինքնակարգը և միւս կողմէն՝ ամենայն տիեզերքի խորհիւն թէ՛ իրենք ալ, օրին մէկը, անարգ անասուններուն կոխկռտելով անցած անշուք խոտին պէս անցնող դարձող ոտքերուն կոխան պիտի ըլլան, կարծեմ ո՞չ մին և ո՞չ միւրը նախնի կամ ամբարտաւանութեան առարկայ մը պիտի գտնեն այս անխոտափելի վաղորդային մէջ: Այսպէս կ'ըսէր մամիկու: Բայց ճշմարտութիւն մը՝ ճշմարտութիւն, հեռուաբար ուսումնասիրելու շիջ ըլլալէ չ'զգարիր, սա միակ պատճառաւ որ, Մարկոս արագար կամ Հռոմի տուտուն է զայն անգամ մ'ալ յիշեցնողը: (- Բայց, պիտի առարկէ ընթացողը, այդ «սկզբնաւորութեան և վերջաւորութեան» միջև պարսպ մնաց լայնաբան միջոց մը- ապրուած տարիներ: Կուտաղաշտը ճիշդ այդ միջոցն է, և գուն ճիշդ անոր վրայէն կ'ոտնուի կ'երթաս և կը պատասխանեմ: - Համբերութիւն, պարոն.)

Սոյսպէս, խիստ հարեանցի սկիզբով մը կրնանք գիտնալ թէ՛ իսկապէս անհասարակութիւն, նախապատուութիւն գոյութիւն չունի բնութեան մէջ: Հասարակաց այդ մայրը միևնոյն օրօրը և միևնոյն ողբը կերպէ թէ՛ յարգի շիջիլն և թէ՛ ամենաբարձր հանճանի կամ ամենահարուստ կրեոսին համար: Բայց հոն, ո՞ր մեր գայեակը ո՞չ մի խորի չի գնիր, մենք՝ զաւակներս՝ կը ճգնենք և կը տքնենք անոնց ամբարտաւան կանգնել իրարու միջև: Զուր վաստակ և ապարդիւն յոյճութիւն, սակայն: Ազգութիւն մը Մարդկութեան այդ մանրատիպը, դասակարգե-

հիւ: Եւ չկարծենք թէ կոճղին և կատարին միջև տարածուած այլազան մեծութեամբ ոտերը, միշտ իրարմէ զանազանի անհամար տերեւերը, մեծամասնութեամբ անտեսանելի ծիւրը, կեղևը և ըն, և ըն, անպէտ աւելորդութիւններ են հոն: Անոնց իւրաքանչիւրը իրեն յատուկ պաշտօն մը ունի կենսաբանութեան սրանչիւրի և պաշտելի մեծ գործին մէջ: Բնութիւնը կը խորչի անձնահասական անօդուս պատճառով: Ձնը կենսաբան ընթացքը աղբիւրները, զանոնք մէկի կամ երկուքի վերաբերուած մարդասպանական տենչով, և կը տեսնենք որ այդ տեսնուած հետզհետէ կը տկարանայ, կը հիւսնագանայ, կը չորանայ-կը մեռնի: Այսպէս, ապրուելու կեանքին համար զաւիճեր, զաւիճար անհրաժեշտութիւններն են: ինչ մը՝ ծառին տեղ, նորը պիտի ըլլայ ծառի տեղը, զոր՝ ըսել աւելորդ է՝ անհարուստ վարդիմով պիտի մեռնէր ընթացողը: Բայց ո՞ր. խորհրդը բոլորովին ուրիշ կերպարանք մը կ'առնէ, դամաստրական և բարոյական անհարգութիւնն է, և որուն մէջ պետք է փնտռել ո՞չ թէ անկարելի գերք մը, այլ իրական ազնուականութիւնը: Ո՞չ ժառանգաբար և ո՞չ սակարանաբար, այլ անհասարակ ջանքով և բնականաբար իւրացուցուած և տարբեր քմահանդիսները այս բնուած մը ճշմարտի և միակ փորձաքարը պէտք է ըլլայ- և ըլլալու վրայ է արդէն- մարդկութիւնը դասակարգելու համար: Սակայն, որովհետեւ մեր ընթացքը շարքին մէջ կը յուսած գտնուի սոյն վարկածը ընդլայնելու և պարզուած տարիներու վրայ լսուելու յարմար առիթներ՝ պատճառութիւնով կը վերակրթեմ այսօր: Ա. ՊԱՆՆԱ

Վրձեքանցիկ թաղապետական հասարակութիւնը, որ այժմ, 322,000 Ե. Ո. են, զիս անբաւական են: 500,000 ոսկինոց փոխարէն թիւեր զիս հրապարակ շահուելու գաւ, որովհետեւ շատ մը տէրութիւններ զիս համարուելիս չեն յայտնած անոր: Կտակարարութիւնը հաւանեցաւ 100,000 ոսկի փոխ ապ: Մամուլի յարակուսեցրուած պատճառաւ, որոնք գաղտնական հետաւորութիւններ ունենան, քննիչ յանձնարարութիւնները անտեսուեցան: Բօր-Սախի թաղապետութիւնը յաջողապէս կը յառաջդիմէ: Պէտք է որ ժողովրդեան տարբեր տարբեր միջանակը ընդունին կամաւոր տուրքի մը սխիւթը: ՍՊԻՏԱԿԱՄՈՐԹԵՐՈՒ ԱՆԵՏՈՒՐԸ ԵՒ ՄԱՆՆԻՆԵՐՈՒ ՄԱՆԸ Սպիտակամորթներու առեւտուրի խնդրով զարգող Երկրպետական իշխանութիւնը գործէ 1,100 զանր ապտած են, բայց քարթիկ յարմարներու պատճառով, կտակարարութիւնը չկրնար իր բոլոր ուսուցանող ընկ այս մասին: Մանուկներու մահաբերութեան զխաւոր պատճառն է՝ ձեռնտուութեան պակասը: Փորձեցի այս պակասը լրացանել զիս երկու տարիներու միջոցաւ որոնք Մարքալին հիւանդանոցին մէջ դաստանդութեան մը ներքինէն վերջ, փոքր զիս արան մը պիտի տրուի իրենց, և պիտի արտօնուին նախնական դասարաններու տղու: Դաստանդ աղագաւի համար Պիքեները կամ ճահիճներն ալ համարձակութիւն պատճառներն են, թեկարգի որ, նահանգային ժողովները զբաղին անոնց ցամաքեցումով: ԱՌՈՂՋԱՊԱՂԱԿԱՆ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒ ԹԻՒՆԸ Երկրպետ, ստորջապակաւ տեսաւ կէտով երկու տարի ենթարկուած է թօլէթային սպանալիքին: Բայց առողջապահական ինտուրքի ձեռք բերելու համար անհրաժեշտ է զանազան օգնութիւններ: Ստանդարտներու մէջ Մեհէ-մէի Շէքիներու գառնը վերաքննելու համար, բարձրագոյն մէջիսի Հասպի մը հաստատուեցաւ, ինչպէս նաեւ կեցողու անկան Դիւան մը՝ քննելու համար գաւառային մէջիսի հասպիները: Պատն գաղտնաբերուած մէջ գործարարութիւնը քիչցաւ, և բաւականաբար անտեսուական ստորագի պատճառաւ, բայց յետմնաց դատերը աւելցան: Պատն Օրէնսդրութեան համար 127 յօդուածներ բարեփոխուած, խառն գաւառային ոյժ կուտայ բարեփոխուելու: Խառն օրէնքները տրամադրութիւնները ժողովրդեան եւ պարսպի զորակալներուն պահանջները ներառուած են տեսնուած: Կարձակները անտեսուած են: Կարձակները Եւրոպայի շատ մը ժողովներ նպատակ են արհեստագիտական դաստիարակութեան: Դաստիարակութեան մասին, իրարմէ եւ Մահմետականներու միջև կոխնել անհետացան, շտորհիւ իրենց փոխարէն ներդաւիտ զգացումներուն ժողովներուն կրթական գործունէութիւնն կը հասկցուի իրենց ան-

խազաններուն անուանումը : Վերաքննիչ ատենակիցի վիճակեցաւ : Գատարաններու մէջ, դատարաններու թիւին նուազումը Միջազգային յանձնախումբին հաւանու- թեանը արժանացաւ բայց, այս մասին տեղութեանց հաւանութիւնը դեռ կա- տարելի չէ :

ԵՐԻՊՏԱԿԱՆ ԲԱՆԱԿԸ

Իր կատարած բոլոր գործողութիւն- ներուն մէջ, Երիպտական բանակը կա- տարելութիւն ցոյց տուաւ : Երիպտոսի մէջ կացութիւնը անփոփոխ է : Անորա- ծեղտ նկատուեցաւ զորքերու Սուտան փոխադրութիւնը՝ պահպանելու համար ռազմագիտական կէտերը, ուրկից կրնան խրկուիլ սահմանազուլուի : Չէնքերու ա- ռեւտուրը արդիւնաւոր համար, Սուպահի ամբողջ սահմանադրութիւնը մինչեւ իւրեւ- տա գրաւուած է, Սուտանի ձեռքը, զորա- վաչախն վրայ Յ զուեղոր եւս աւելցուե- ցան : Հարաւի մէջ, Երիպտոսի զորքե- րու տեղը Սուտանի զորքեր բերուիլը լաւ արդիւնքներ տուաւ :

Զորքերը շարժման մէջ դնելու գոր- ծողութեան մէջ եւս յառաջդիմութիւն- ներ տեղի ունեցած են : Գեղարձակումը լաւագոյն արդիւնքներ տուաւ, բայց Ա- ռաբիւրը նուազ ճարպիկ են քան Սուտան- ցիները՝ բարձր կէտերու նշան առնելու մէջ :

Իրեն եղբակացութիւն կը յուսամ որ, կառավարական բոլոր ճիւղերու մէջ տեղի ունեցած յառաջդիմութիւնները գոհացուցիչ նկատուի :

ՍՈՒՏԱՆ

ԱՆԳՂՈՅՎ ԱՆՔԱՊԵՏԱԿԱՆ ԱՄՈՒՆ ԱՅ- ՏԵՆՈՒԹԻՒՆԸ

Թէեւ Ն. Վեհափառութեանց այ- ցելութիւնը ներկայ տարուի Յունուտին մէջ տեղի ունեցած է, այնքան կարեւոր խնդիր մը կը թուի ինչի որ, անկարելի է նիւստակել այս տեղեկագրին մէջ, Ն. Վեհափառութիւնը, թագաւորը եւ թագուհին, յոյժ նորոգութիւն ունա- ցուցին, իրենց Հնդկաստանի ճամբոր- ղութիւնը վերադարձը, այցելելու համար Բոր-Սուտան, զոր Ն. Բ. Խոսիլը անձեւը եւ պայտնապէս բացած է վաճառակա- նութեան եւ առեւտրի գրեթէ երկու տարի առաջ :

Ն. Վ. ընդունուեցան ընդ. կա- ռավորչիկն կողմէ՝ շրջապատուած իր բո- լոր Գլխաւոր սպաներէն, ինչպէս նաեւ Սուտանի գաւառներուն բոլոր երեւելի- ներուն եւ Շէյխերու ներկայացուցիչ- ներուն կողմէ :

Պաշտօնական ընդունելութիւն մը տեսող ի Բոր-Սուտան, արքայական հետե- տեւորները երկուսը Սինկաթ մեկ- նեցան, ուր լաւ ընդունելութիւն գտան շրջականերու լազմաթիւ, արաբներէն : Յետոյ, Սուտանի բոլոր զորագունդերու ներկայացուցիչները ռազմական պարտու- ցուցարարութիւն մը ի հանդէս բերին : Իր մեկնումէն առաջ Ն. Վ. թագաւորը իր գոհանակութիւնը յայտնեց ինչի, ընդու- նելութեան համար ձեռք առնուած կար- գադրութիւններուն համար, եւ նետա- քրքրուեցաւ Սուտանական բարբրով եւ սովորութիւններով, որոնք ցոյց տըր- ուած էին ի պատիւ իրեն հաւաքուած ցե- ղապկաններու եւ ժողովրդի հոծ բազմու- թեան մը կողմէ :

Բոլոր երկրին էջ, այս այցելու- թեան առաջ բերած արդիւնքը շատ մեծ եղաւ : Ամէն ոք, իր տունը վերադարձին, իմացաւ իր բարոյութեանը համար Ն. Վ. թագաւորին ցոյց տուած հոգածութիւնը, եւ անոնցմէ շատերը թագաւորը ան- ձամբ տեսնելու գոհունակութիւնը ու- նեցան : Ն. Վեհափառութեանց մեկ- նումէն յետոյ, Շէյխերը եւ Երեւելիներ- ըը Խորթութիւն հաւաքուեցան : Սուտանի զորքերուն համար կառավարական պաշ- տօնատարներու հետ խորհրդակցելու հա- մար, իրենց խօսակցութիւնէն բացալա- տորէն կը հասկնուի որ, խորապէս աչ- դուած էին իրենց տեսանկէնքն եւ ի- մացածներէն :

(Շար.)

ՅԵՄՈՅՑ

Առաջիկայ Սեպտ. 30ին պիտի լրանայ Արշալոյսի ներկայ շրջանը : Մեր յարգելի՛ բայց տակաւին չի վճարող բաժնորդներէն կը խնդրուի որ՝ հաճին փութապէս ի- բրեց տարեվճարը, զիւրացնելու համար ծրագրուած լարք մը նորա- նոր կարգադրութիւնները, որոնք անհրաժեշտ նկատուած են, նոր եւ փայլուն շրջան մը սկսելու համար :

ԻՍԱԼՈ - ԹՈՒՐԻԳ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ

Իտալիոյ յառաջիկայ զինուորական շարժումներու մասին «Action Francaise» հետեւեալ տեղեկութիւնները կուտայ, զոր կը հարստացնէ մեր ընթերցողներուն ա- ռանց մեկնութեան :

Իտալացիք կը պատրաստուին այնպէս յստիւտն գործողութեան մը, որ Թուրքիա ստիպուի խալա- ղութիւն խնդրել :

Չինուորական մեծ արշաւա- խումբի մը բոլոր պատրաստութիւն- ները աւարտած են . 65 փոխադրա- նաւեր կազմ եւ պատրաստ կ'սպա- սեն՝ Նարուիի, Թարսիթի, Տրի- պոլիի, Պէնկազիի, Թուրուքիի եւ Հառքոսի նաւահանգիստներուն մէջ :

Այս նպատակները, մէկ կա- զամէն, կրնան փոխադրել 50,000 զորք :

Որոշեալ ժամուն, շոգեհաւե- րը՝ Իտալիայէն երկու զորաբաժին, Ափրիկէէն երկու զորաբաժին, եւ Եգիպտոսէն շոյտու մը պիտի տա- նին, Միջերկրականի թրջական մէկ հողամասին լրայ փոխադրելու հա- մար :

Արդէն թուրքերը կ'սպասեն յարձակումի մը կէլիպոլուի (Փոքր Ասիա) մէջ : Ի կանխատեսութիւն

այս թէպէտ, թրքական կարճա- ռութեւր համախմբուած են Տարտա- նէլի եւ Իվլիի շրջակայքը :

Իտալացիք որոշած են, առա- եւել քան երբէք, կցել Որօտանան կղզեխումբը, զոր կողքին պահել իր նաւային գործողութեանց խա- յիսններ :

Այս գրաւումը եղականորէն պիտի փոխէ տեղութեանց հաւասա- րակցութիւնը՝ Միջերկրականի այս մասին մէջ : Երբեք կ'ընկալուի մամուլը զբազուաններ ցոյց կուտայ Աստրիոյ մէջ, նոյն իսկ փոխա- գարձ վարձատրութեան մը մասին կը խօսուի, այն պարագային երբոր Իտալիա իր յաւակնոտութիւններուն վրայ պնդէ :

Բնականաբար միւս տեսութիւն, ներու անորձակն ալ պիտի բացուի, եւ Թուրքիոյ անգամահատութիւնը պիտի սկսի, եթէ Իտալիան ստ- յուրք մը չ'ստիպէ Իտալացիները թողուլ զբազուան կղզիները :

Այս պարագային, Իտալիա պար- տի հաշուել իր ժողովուրդին գե- րագրութիւնը, որ յառաջ կ'եկած է Տրիպոլիոյ արշաւախումբէն :

Միշտ խնդիր է տեղութեանց միջամտութիւնը՝ վէրջ մը գնելու համար պատերազմին :

Թրքական ազդիւրէ տրուած լրերու չ'ուսելով, Միտիլիի մտ կամ Իվլիի եւ Տարտանէլի միջև Քէնտրիի գետակին միջոցաւ ցա- մար ելնելիք իտալական զորագունդ- քը՝ բուն ընդգրկութեան պիտի բազիլ թուրք բանակին կողմէ՝ որ կը բաղկանայ 70,000 զորքէ :

ՆԱՄԱԿ ԳԱՆՔԻՆ

ՀԱՅ ԹԱՏՐՈՆԸ ԳԱՆՔԻՆ ՄԵՋ

Վերջերս ներկայացուած «Բարի- ղի Ազգասիրտ» անունով Տոմար, ին- ծի առիթ կուտայ արագ ակնարկ մը Նեոտեու Գահիրէի մէջ եկած ու գրագծ թատերական խումբերու ներկայացու- ցած խաղերուն եւ անոնց նպատակնե- րուն վրայ : Թրքերու հիւանդ սպանէք որ գեղարուեստական տեսակետով դիտել հայ բնուր. առ'զ, ինչպէս թիւն այն- քան տանջելի գտնելու համար ներկա- յացուած տաճարներու կամ կատակեր- գութիւններուն մէջ գեղարուեստական նոր լրաց ի զուր, Թող Թուրքիա Ե- գիպտականի պատեր խօսին, հոն կա- տարուած խայտառակութիւններուն վը- րայց, թող Թուրքիա վերստին աղաղա- կէ իր ծոցին մէջ տեղի ունեցած կա- տակա-ողբերգութիւններուն դէմ բողո- քելու համար :

Հաս շաքիւնը կ'զգած է մտաբացի- նութեան պատուաւ միջոց մը, ան- կուտներու, փառանքներու եւ բազ- զանիքներու վերջին ապաւէն մը : Եկաւ Պէնիան՝ իր ճոխ ռէթրոսկապով, որուն մէջ ամենէն փայլուն տեղը կը ըլլայ Պոստալիոյ Գրքարար եւ թատեր- Հասանը. ժողովուրդին սովիկ դասա- կարգը Հինգշաբթիին եւ Շարաթի կ'սպասէր անհամբեր, երթալ քիչ մը խնդրու եւ (քսած) անգաղտնապահու- թիւն մի համարիք) Թոզալիի գիրուկ մարմինը լափելու... ակնարկով :

Կ'ստիպուիմ հոս ըսելու՝ «այսպէս ժողովուրդին սասնիկ թատերուն» : Հասկա հոշակաւոր նորիկեանն ու անկուտի Գիւլիւքեանը. առաջինը իր «Բնակող կայծերովը սուրով եւ վառ- գով ողորդեց ընդ, առիթն-անդին բա- նագործութիւններ ընելով յաղեցաւ իր «Բնակող կայծերովը գրամազուլու մը ը- նել, եւ ժողովուրդը ծափահարեց զին- քը. անն մէկ «կեցցէ՛ իղափոխութիւն, կեցցէ՛՛ Հայաստանս աղաղակած ժամա- նակ իր անտանիքիցէ՛ն նպաստ ձայնովը Իսկ ծիծաղելին Գիւլիւքեան, ըը- նաւ չ'էլէր մտքոս, իր ճարտական հասակովն ու ճնշողուն ստատուաներովը բերին վրայ երբ կը մարմնաւոր- վասակի դերին մէջ, որ իրեն մասնա- գիտութիւն մը ընողի յաւակնոտութիւն- ներ ունէր : Ընտանջեանն ալ ընկա- րանալով Միքենս վերստին կոչուած պա- ստին՝ փոխանակ Թոտ-էլ-Շարաթիի treteauներուն վրայ փայլեցնելու էր պարթեւ հասակը, շնչասպառ թատերու երկարակամի բնին վրայ կը գտնէ ինքզինքը : Վերջապէս մոռցայ Միքա- նոյնը, որ Թիֆլիզէն իր հոշակ ընթա- եւ ոչ գեղարուեստ : Իր ներկայացու- ցած խաղերուն մէջ շատ աւելի կրնար փայլել կրթի խումբ մը :

Թուրքան՝ որ Վիքթորիէն Սատուի զուր-գործողներէն մին է. շատ չար- չարուեցաւ Սոփիանանի, Պետանի եւ Աղաբեկանի պէս գերատեսչներու ձեռքը ինկած ըլլալով, Համէթի ներկայացու- մին ալ քիչ չի տուապեցուց հոկայ Եգիպտոսի սովորները՝ իրենց «Darkest caverns of the earth»-ին մէջ, Միքանոյ ի զուր շնաց կ'ապրէ երկնային Սա- ա-Պէնիանը այդ խաղով բայց Գա- միլիազարդ Տիֆլիզէն ալ շատ բաներ քա- շեց ձեռքին այն Միքանոյն՝ որ Սաա- Պէնիանի հաւատարիմ հետեւորդ մնալու համար զեռ յամտի իր պատուա- թեան մէջ բերին կանչել մնալ :

Պատահութեան խումբերը հապա, որ գրաւատութեան հիւանդութիւնն բնուած, առիթն անդին քիչ մը զը- րամ ժողովրդի եւ բէխ մը զոց սերտած մէջ կ'իյնան անտանիկ գարձնելով թատերը եւ զզուեր ընելով բնական գեղարուեստը, փո'ոք Աստուոյ. հիմա գեղարուեստի զոհերն, հազար անէջ տեղացնելով թատերգութեան մտապիւն- ղէմ ու երեսին թթուեցուցած եւ քէն ըրած այդ սպերախտ զիջուհիին հետ որ կոչը գտնուած էր իրենց այնքան վերմուտնող երկրպագուներուն : Աստք վերջապէս հաշտուած են իրենց բուն

(*) Գիւտին ամենամուծ նկուղնե- րուն մէջ :

կոչումին հետ, որ մէկը քիչ մը զրամ հաւաքելու բարեբաղդութիւնը ունենա- լով, ծխափառութիւնը կրպակ մը բացած է, որ մէկը՝ անչափ զրազիր մէ՛, եւ ուրիշներն ալ՝ չիմ գիտեր թէ՛ ինչով կ'զրազին այժմ :

Ըսել թէ՛ հայր գեղարուեստը չի՛ քայլերիք. բայց ո՛ր ժամանակ իրեն ցոյց տրուեցաւ գեղարուեստի գո'նէ մո- տիկ քան մը, եւ վստահ եմ թէ՛ հայր գիտէ քայլերի գեղարուեստը. ապա- ցոյցը հարցուցէ՛ք կոմիտաս վարպետ- սին. համարուեցաւ Դաւիթեան ջուրթա- կանարին եւ երգիչ Դաւ-Սուրանանին : Հայր իր չունեցածն կուտայ, իր տա- նակաւոր արուեստագէտները քաջալե- րելու համար :

Դիտելի է որ, մեր այժմու գերա- սանները շատ լաւ կըցած են ուսումնա- սիրել հայուն կրօնամոլութիւնը եւ ա- նոցուտ հարեւարութիւնը, այնպէս որ՝ վարդաւանջի տօնը մտացածին պէս, չեմ գիտեր ո՛րքէ կը բունին քանի մը խումբեր՝ օգտուելու համար այդ հաղաղակա առիթին : Հայտնեցով կը կատարեն գերբնին, եւ սովորա- ձեռքերին՝ գոնէ իր քուս՝ աներես մու- րացկանի մը նախնիք շարժող փոքր- կուտութեամբ մը տարօրինակ ատուտաբ- ր մը կոկորն, ու կանխաւ կ'երպայ պա- րտու գուժար մը, բայց թալա՛ղ, չու- տով յուսալար կըլլան խոզիկը տեսնե- լով որ՝ գարեհրատան մը սեղանին շուրջ վարդաւանջ անմահութեանը խմելու հա- քանի մը շրթը զրամն իսկ չեն կարողա- ցած շորթիլ :

Մենք հանդէպ վերոյիշեալ խումբ- քերուն տարօրինակ եւ միանգամայն մե- ղապարտ ներողամտութեան երանակ կը ունենք. կ'ըսենք. «այսինչէն կ'ստ- այնչէն, սակէ աւելին չենք կրնար սպասել » սակայն պէտք է գիտնալ թէ՛ համեմատական գեղարուեստը չէ մեր սրտերը ազնուացնողը եւ հաշակ- նելը կըլիողը : Գուրով Ազգագրութեան ներակազմ թատերական խումբին, կը մտղթեմ որ հին օրերու մշտնապէս յայնի գիւրեղները չի վերակենդանացնէ մ. ստոյ մէջ եթէ կան ապագայ խոստացու- ներ իսկ՝ չեմ կարծիր որ փայլուն ապա- ղերը ըլլան յոյն բեմին. տաղանդ փրթ- թիւնը համար շատ երկար ուսումնասի- րութիւններու պէտք ունի եւ ուսումնա- նասիրութիւններու ալ նիւթական օ- ժանդակութիւններու կը կարօտին, Ե՛րբ արեօք մեր անտաբերի պուրժուաները պիտի թողուն պահ մը Հէրմիս կոտեքին երկրպագութիւնը եւ իրենց աւելորդէն բաժին մը հանին կորսուելու դատա- պարտուած տաղանդներուն : Հիւսիտի խօսքը աղաւաղելով կ'ըսեն. qui don a l'art, prete a Dieu, ստանց այդ զոհո- ղութեան չպիտի կարենանք ունենալ հայ թայտաներ, Գոզէններ, Տէպազ- ներ : Ի՞նչքէնիք եւ օրիորդ Մարտի : Այս անկատար տեսութիւնն թատ- րոնի մասին ինձ առիթ կուտայ կոկոր- թիս արեօղ ուժով աղաղակելու ամեն անտոյ երեսին՝ որ դարանակալ կ'սպա- սեն վարդաւանջի եւ Ստիւտիսի օ- ներուն : Կը բաւէ ա՛յ. անամուսնութեան չափը անցաւ ու յոյնպէս ի ձայն փողոյ կ'զգուսացնեմ ամեն այն կոր անմասնե- րը որ բաւական համարին այլեւս պատուել իրենց ներկայութեամբ ծիա- ղելի խնդրատակներ՝ ծիծաղելի բնի մը վրայ :

Այս ինչ որ կրնամ ըսել անցեալ եւ ներկայ շրջաններուն համար, եւ ա- պագան երախտարեկն ալ շատ հեծի եմ. (Գահիրէ) ՏԻԳՐԱՆ ԵՍԱԿՈՒԵԱՆ

ԹԵՐԹՈՅ . ԱՐՇԱՆՈՅՈՒ Ի ԹԻԻ 40

ԳԱՂՏՆԻՔ ՀՍԻԱՏԱՔՆՆՈՒԹԵԱՆ

ՀԵՂՆԱԿՄ. Վ. ՏԵՃԵՐԵԱԼ

ԳՆՈՒՆ ԺԹ.

ՄԵՆ ՀԱՌՆԱՏԱՔՆԵՐԻ ԲԺԺԱՆՔԸ

— Ինչպէս ձեր ձեռքն անցեր է այդ չճանաչողութեան մասունքը, Մօնսին՝ ո՛ր : — Ժամանակակիցութեամբ. վստայի եւս մտք կողմէն անու գրակի գծիւ նոյն ա- ռային մեծ հաւատարմութիւնը ազգատոմէն սեքեալ եմ :

Յովսէփ լոնց եւ իսկոյն լրիժական իր տեղը դրաւ : Նորասի կրօնաւորը թէպէտ գիւրեհատն չէր այդպիսի բուններու, բայց թեթեւ նախաճաւատութեան մ'ալ ազատ չէր բողոքովին : Արարիկի ետան- ղուէն երեւակայութեան մնացողը մը կար վրան՝ որ բժժանքի մը զօրութեանը հա- ւատքը ընծայելու կը թելադրէ զինքը : «Յովսէփ՛, ըսաւ հաւատարմութիւնը որովհետեւ հիւսա Սէվիլի մէջ ամեն բան խողող է թեթեւ ճաշ մ'ունենք քեզի հետ եւ կարծիքս Գրիթիի պատուական զինի մը խմելք. զոր Պայիկն նուիրակը զրկած է ինձ :

— Նոյնի չեմ, ըսաւ Յովսէփ՝ անհոգու- թեամբ :

— Հոգ չէ, որդեա՛հ, այն ազնիւ դի- նին անորձակը կը բանայ : Զարկ զան- ղակը եւ ըսէ որ մեզի ուտելիք եւ գի- նի բերնն ։

Յովսէփ ժամանակ անցնեցաւ հաւա- տքընչին հրամանը կատարելու : Վա- սրնգի յանկարծ բնտանի մը ներս մտնե- լով նամակ մը տուաւ Նորին բարձրու- թեան :

— Ուսկի՛ց է այս. հարցուց Պետրոս Արպաւէզը :

— Սէվիլի կառավարիչը կը զրկէ : պատասխանեց ընտանին :

Պետրոս Արպաւէզը նամակին կ'ընթը խոցեւ ե չուտով կարգադր :

«Մօնսին՝, կրէր էնրիքեզ. Կար- մեկանց արքայազնին ծանր հիւանդ ըլ- լալով՝ զինքը խոստովանեցնելու համար Պարանչիկան կրօնաւոր մ'ուզիր է : Այս բանը պարտք համարեցայ ձեր բարձրու- թեան ծնունդանը : Պարանչիկանն այս իրիկուն կարմեկանց վանքը պիտի եր- թայ. վստայի կրեւի որ հարկն ստիպու- ղական է : Առ այժմ այսչափ մը կրցայ իմանալ : Նամակս երկու ժամէ ՚ի վեր

գրուած է, բայց չկրցայ չուտով Ձեր բարձ- րութեան զրկել՝ քաղաքիս մէջ ծագած ազմուկին պատճառաւ՝ որ կենացս վը- տանգ կ'սպանար :

— Ինչքէնիքեզ գօչնց հաւատա- քընիչը. որուն զէմքը՝ նամակը կար- ցացած ժամանակ սաստիկ զայրոյթ յայտ- ներ էր, ո՛րչափ փոյթեաւնդ է ինձ ծա- տանելու համար :

— Ան կը տեսնէք, Մօնսին՝, ը- սաւ Յովսէփ տանց խնդիրը դիտարու : — Գրիթառս վկայ՝. ըսաւ Արպաւէզը. այդ կ'ընէ իրաւ յանդուդն է : Թշուտ Պարանչիկանն մը կանչել տալ. երբոր ես եմ իր խոստովանանքը. պէտք էր որ ինչ զատ ուրիշը զիւրի : Այս կը հասկնամ, ըսաւ գոժ ձայնով, մեռնիկը կը վախնայ եւ թերեւս... բայց զեռ ժամանակ կայ... : Այդ յիմար կ'ընէ կըր- նայ զեռ իրենն տալ : պէտք է որ հի- մա երթամ զինքը տեսնել :

— Ե՛, ո՞վ կայ հոտ, գոչեց իր ըն- տանիներուն ղեպակն չուտով պոս- րաւանդէք, զուր պիտի ելնեմ, ։

Յետոյ դարձաւ Յովսէփ՝ որ զողու- նայն կը շանար Պետրոս Արպաւէզի սըր- տին մէջ անցածը գուշակել :

«Յովսէփ՛, ըսաւ, կարեւոր գործ մը գիւ կը գոչէ : Կարմեկանց արքայազնին մահամեծ վիճակի մէջ է եւ կրօնի օգ- նութիւնները կը խնդրէ ինչ : Ինչը հոս կը թողում ։»

սահման վստահութեան կազդէր իրենեւ եւ անկեղծ խոստովանութեամբ մէջ՝ թըը- ռուտ կրնն իր հոգին շարժարդ խոցի խայթիլը ճշմարտութեան անաբեալին սրտին մէջ թափել էր :

Ո՛հ, ո՛րչափ դաւն արտաւը թափեց արեօք այն արքայկոծ քանախն Քը- իստոսի եկեղեցւոյն մէջ գործուած ամ- քարիչալ պրեմութեան վրայ, լոնով ազնուապահ մը կ'սկսեց չարք մը խոստովանութիւններ՝ որ կարմեկանց գոտալ արքայազնին շրթունքներէն դուրս կը հոսէին :

Հիւանդութիւնն ընկեր էր այն ամենի բնուորութիւնը եւ խոցի խայ- թը՝ որ շատ մեղք գործողներուն վերջին ստաթիւնութիւնն է, զղկուժ բերեր էր զայն : Հակառակ այն նեղափոփութեալը- րութեանց եւ ստուութեան՝ զորս Պետրոս Արպաւէզը գործածեր էր համարելու համար թէ՛ բրածը մեղք չէր, Պարանչիկա կրէքէ չէր համագոսած, ուստի եւ զիտութեամբ մեղանալ չէր :

«Տի

ԳԱՆՈՒՍ ԱՐՇԱՆՆԵՆԻ ՅԻՇԱՍԱԿԻՆ

(Հերիք որդակի եղանակով)

Կէս գիշերուան մութին մէջէն սրարշաւ՝
Նա խոյսացաւ մեծագորգը քայլերով...

Սեւ հոյզերն առատ բաշերն մետաքսեայ,
Ախր արքա կը ծածանին ձախ ու ալ...

Հորիզոնի վերը փայլի ստողազարդ
Ինչպէս ջահը շինչ լուսեղէն ժամուռն մէջ...

Աքաղաղներն զեռ չ'ողջունած առաւօտ
Սեւ ստղերը զեռ չ'ունած երկինքն...

Արձազանքը՝ մեղմանչիւն «Յոռա» ջոխն,
Ո՞վ զօրինը երկվարաց թանկագինն...

Կամայ կամայ ստողերն անթիւ չիջանին
Որոնք էին ջահերն՝ կապուտ երկնքին...

Արեւաէտ ստղն Արեւսեակ շողջունուն
Կուտայ բարեւ բարձրագոյն լեռներուն...

Մտածող կողմն մեր մարտակոչ մարտիկներ
Մազուտով մազուցելով վեր հասան...

Վրէժխնդիր կամարն ալ կատարի
Շատ ուշադիր անոնց հետքին կը նայի...

Նա աղէն յաղթանակով վեհապանծ,
Ինչպէս անանձ արու առեւ կը հանգչի...

Այփիփայլ արշալոյսը բոցեղէն
Վերջին հրաժեշտ տալով սնցաւ երկինքէն...

Մեր անձուէր ուղղիկներն ալ չկան,
Ո՛չ փող զարնէ, ո՛չ ալ գոռալ հրացան...

Գապատաղ 28 Մայիս 912 (Թուամանիա)
Կարապետ Փիլիպպոսեան

ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԱՉԱՍ ԲԵՄ

Հանրային Ազատ Բեմ վերնագրին
ներքին կը հրատարակուին այն անկէ յոր...

ՀԱՏԵՐՈՒ ԿԱՐՇՈՒԻԷՆ

Մարդիկ կան որ կործեն ստեղծը
ու ած են միմիտն գործ աւերու, եւ ա...

Բարեբաղդարար այս դասակարգի
մարդիկ շատ քիչ կը ծնին, եւ իրենց...

Այս դասակարգին կը պատկանի
«Երկու Որիկուտ» բարձրագոյն պատկա...

Եւ կը զարմանամ որ Պ. Ս. Օ.
յանդուրեւ ինչ որ գոյնեմայ այս ՄԱՅՐ...

Եւ կ'սպասէի որ Ս. Օ. ներքոյն
հրատարակուին զեղբայր ձեռ...

Ս. Վարդիկ
Ս. Վարդիկ
Ս. Վարդիկ

Ս. Վարդիկ
Ս. Վարդիկ
Ս. Վարդիկ

Ս. Վարդիկ
Ս. Վարդիկ
Ս. Վարդիկ

Ս. Վարդիկ
Ս. Վարդիկ
Ս. Վարդիկ

Ս. Վարդիկ
Ս. Վարդիկ
Ս. Վարդիկ

Ս. Վարդիկ
Ս. Վարդիկ
Ս. Վարդիկ

Ս. Վարդիկ
Ս. Վարդիկ
Ս. Վարդիկ

Ս. Վարդիկ
Ս. Վարդիկ
Ս. Վարդիկ

ՇԱՐՔՈՒԲԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

11 = 17 ՅՈՒՆԻՍ 1912

ԹՈՒՐԿԻՅԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

ՊՈՒՍ. — Մանկուս Շեյքեր
իշտա պատերազմական նախարար...

Իրքինասի Կուսակցութիւնը
իր հիւսիսներուն հրահանգով զրկեց...

ՀՈՒՎ. — Պոլսէն Արեւմտեան
կէն սեպտեմբեր 1-ին Պոլսէն...

ՄԱՂՕՒԿ. — Կուսակցութեան
կողմէն քանակաւ շահուած համար...

ՊՈՒՍ. — Պատերազմական նախարարութիւնը
նազիմ փաշայի...

ՊՈՒՍ. — Կ'ըստի թէ՛ Թուրք
կուսակցութիւնը կարի անկասկած...

ՊՈՒՍ. — Պատերազմական նախարարութիւնը
2,000 պատերազմական զինուորական...

ՊՈՒՍ. — Կ'ըստի թէ՛ Թուրք
կուսակցութիւնը կարի անկասկած...

ՊՈՒՍ. — Պատերազմական նախարարութիւնը
2,000 պատերազմական զինուորական...

ՊՈՒՍ. — Պատերազմական նախարարութիւնը
2,000 պատերազմական զինուորական...

ՊՈՒՍ. — Պատերազմական նախարարութիւնը
2,000 պատերազմական զինուորական...

ՊՈՒՍ. — Պատերազմական նախարարութիւնը
2,000 պատերազմական զինուորական...

ՊՈՒՍ. — Պատերազմական նախարարութիւնը
2,000 պատերազմական զինուորական...

իսպանական գրաւմներէն, Թուրքիա
զանկով պիտի պաշտպանուի...

Ի. Գոյնը Տերիֆուսեանց ուշադրութիւնը
հրատարակուած է կարմիր ծո...

ԻՏԱԼՈ-ԹՈՒՐԿ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ
ՀՈՒՎ. — Իսպանացիները կուսակցութիւնը
մեր յետոյ՝ Մեծ Բրիտանիոյ...

ՊՈՒՍ. — Հասարակ աղբիւրներէ
կը սեղեկացուի թէ՛ պատերազմական
վերջանալու...

ՀՈՒՎ. — Մեծ Բրիտանիոյ իր
նախարարութիւնը հետզհետէ իր սովորական
կողմէն մեջ կը մտնէ...

ՊՈՒՍ. — Պատերազմական նախարարութիւնը
նազիմ փաշայի...

ՏՐԻՊՈՒՍ. — Իսպանացիները
Թուրքիոյ ամենամեծ զինուորական
տեսչին...

ՏԵՂԱԿԱՆ
Համարի հետագիտը մը կը ծառայանէ
թէ՛ Ն. Բ. Մարտի 1-ին...

Ն. Վ. Նախարարութեան Մեծ Կոնսուլ
Մայիս Մայիս, անոնց հինգը...

Ն. Վ. Ապտուլլահ փաշա Սֆեր
Ընդհանուր Բնիկ Մարտի Գրասենեակին...

Ն. Վ. Ապտուլլահ փաշա Սաբուխ
Սաբուխ փաշայի զինուորական...

Ն. Վ. Ապտուլլահ փաշա Սաբուխ
Սաբուխ փաշայի զինուորական...

Ն. Վ. Ապտուլլահ փաշա Սաբուխ
Սաբուխ փաշայի զինուորական...

Ն. Վ. Ապտուլլահ փաշա Սաբուխ
Սաբուխ փաշայի զինուորական...

ՇՐՋԱՐԵՐԱԿԱՆ

ԱՄՈՒՍԱԿՈՒՆՈՒՄԵՆԵՐԸ

Կրօնական ժողովը հետեւեալ շրջաբերականը
զրկեց իր Պոլսոյ թողուր քաղաքէն...

Ազգ. կեցողութիւնը, կրօնական ժողովը
իր Խ. Նիստին մէջ նկատողութեան առաւ...

Ազգ. կեցողութիւնը, կրօնական ժողովը
իր Խ. Նիստին մէջ նկատողութեան առաւ...

Ազգ. կեցողութիւնը, կրօնական ժողովը
իր Խ. Նիստին մէջ նկատողութեան առաւ...

Իրաց այս ցաւալի կացութիւնը՝ որ

քայքայումն է ամուսնական ներքալու
նութեան եւ ուխտին, անգործանելի...

Կրօնական ժողովը նկատողութեան
անկելով այս տխուր իրականութիւնը...

Ուստի ըստ որոշման կրօն. ժողովը
Ազգ. կեցողութեան կը յանձնարարեմ...

Մ. Խ. — Կեցողութեան կրօն. ժողովը
հաւատարմի իր խոստման. ծանուցած է...

Այսպիսի կարեւոր հարցով մը կարելի
չէ չ'զբոյժուի ուստի մենք ալ յոռախի...

ՇՆՈՐՀԱՎԱԼԻՔ

Տիար Սարգիս Զուրիկեան և
Գրեգորի, Տէր և Տիկին Կ. Զուրիկեան...

Տիար Սարգիս Զուրիկեան և
Գրեգորի, Տէր և Տիկին Կ. Զուրիկեան...

Տիար Սարգիս Զուրիկեան և
Գրեգորի, Տէր և Տիկին Կ. Զուրիկեան...

Տիար Սարգիս Զուրիկեան և
Գրեգորի, Տէր և Տիկին Կ. Զուրիկեան...

Տիար Սարգիս Զուրիկեան և
Գրեգորի, Տէր և Տիկին Կ. Զուրիկեան...

Տիար Սարգիս Զուրիկեան և
Գրեգորի, Տէր և Տիկին Կ. Զուրիկեան...

(Շար.)

Imp. J. Politis

ԳՐԱԴԱՐԱՆ ԱՐՇԱԼՈՅՍԻ

ՄԱՆՈՒԻ ԳԻՐԿԵՐ

Վարդանիշ Զայնը (Խրիմեան Հայրիկ)	Գիր Գ. Ո.	10
Յանեղ Զայրենաց (ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ-ՏԻՐ Անոնի Եղիսի)	"	10
Ին Ախուրի Կեանք (Տ. Անոնի Եղիսի)	Յ Գրակ	10
Սասուն եւ Ջեյրուս (Սիմոն Զեյնիկեան)	"	5
Յիշատակարան Նուպար Փաշայի (Եղիշե Բորսեան)	"	20
Chants Populaires Arméniens (Երուս. Հայնագրութեան Լ. Եղիազարեան)	"	24
Ներշնչումն (Պերճ Մ. Տառնեան)	"	5
Գող Մճո Ա. Ք. Եղիսիան)	"	5
Մարդկային Կենաց Վարագորը (Բացառ Հայրենի)	"	5
Տառապանքի Աշխարհիկ (Վ. Բորսեան)	"	4
Սուրբան Հանիս ինչպէս մեռաւ (ԱՐԱՄ Ա. Պաշեան)	"	4
Կարեւոր Գիտն եւ Քաղաք. Ժողով (Մ. Անդրանիկեան)	"	2
Ազատեան Եւրոպ (Ազատեան)	"	4
Առանձն Ծրանաւանայ բառարան (Մ. Յովհաննէսեան)	"	12
Թրոնիկ (Ա. Պաշեան)	"	2
Հիշեք	"	2
Մարիո	"	2
Ազգային Սահմանադրութիւն (Հայրենի Թուրքիան)	"	12

ՄԱՐՏԻՐՈՍ ԹԱԴԵՆՍԵԱՆ

ԴԵՐՉԱՎ ՎԱՃԱՌԱԿԱՆ
 Եւրոպ. Բուրձրիկի սկիզբը
 Ապրիլի Գարագոյնի մօտ .
 185

Անոնք որ ճաշակաւոր գոյրիւ մ. ունենալու համար զանազան սեղեր զիման ու զգոհ մնացած են, թող անզամ մը մեր վաճառատունը այցելեն - պատրաստ եմ իրենց հետ պայմանաւորուելու որ եթէ իրենց յանձնարարութիւնը չը գոհացնէ չ'պտենն, կանխավճար ամբողջովին ետ պիտի ստանան :

Այս պայմանը՝ ճաշակաւոր հազարու փափաքողներուն համար, նըպաստաւոր առիթ մը պիտի ըլլայ :

Ապառիկ պայտրանքները նկատողութեան չեն առնուել, եւ անոնք որ ինծի կը զիմեն, զիբաւ կրնան բարձրունի ապառիկին տարբերութիւնները, թէ գործի մարտութեան եւ թէ զիւնիւրու մասին :

ՎԻՃԱԿԱՅԱՆՈՒԹԻՒՆ

Ի նպատակ Աղբարանի մէջ ընկերութեան
 Գրանիտ 14 Յունիս 1912
 ԳՐԱՆ ԳԱՅԷ ԵՐԵՎԱՆ ԱՌՁԻԻ

144 ՔԻ ԹԻՐԱԿ

Եանող թիւեր
 ԱՌԱՋԻՆ ՊԱՐԳԵԻ

12787	Ղրույ Այլ	4000
221	"	400
6775	"	200

100 Գ. Ո. շահող թիւեր

480 5909 7159 7504 11802 15282

70 Գ. Ո. շահող թիւեր

272	306	334	434	439	498	1076
1808	2529	2883	3704	3738	3807	
4249	4390	5122	6410	8352	8374	
8753	8901	9323	9347	10576	10661	
10909	11022	11134	11165	11242		
11483	11900	12028	13055	14019		
14545	14867	15065	15593	15761		

Մանով .- Կէս տոնապը առանձին ներկայացուած առանձին կը վճարուի :

Ի. Ա. ԵՐԱՆ

Հրատարակութեան
 ԱՅԻՄԷԱԿԱՆ ԳԻՐԿԵՐ ԱՄԷՆԻՔԻ ԱԼ
 Բառարան հայերէն-անգլիերէն ան . 50
 Բառարան անգլիերէն-հայերէն " 75
 Հայ. անգլ. եւ անգլ. հայ միասին այլ 1 -
 Պատ. գրուցարարիկ հայ. անգլ. " 150
 Գործնական անոյցարաններ " 150
 Սենային անոյցարաններ " 125
 Գործն. եւ սեռ. անոյց. միասին " 2 -
 Ժողովրդային երգարան " 2 -
 Երգարան եւ սեռ. անոյց. միասին " 3 -
 Երգ. եւ գործն. անոյց. միասին " 3 -

Հասցէ՝ E. A. YERAN
 P. O. BOX 84, Sta. A.
 Cambridge, Mass.

ՀՈՐԻԶՈՆ

Իսթանբուլի տարեկան
 Պարկաստան 10 հոբելի.
 Թուրքիա 20 դուրուշ . Ամերիկա
 6 դուրար . Եւրոպա 30 Դրանգ .
 Rédaction du Journal
 « Horizon »
 Tiflis Caucasse Russie

ՄԱՆՁՈՒՄԻ ԷՅՔԻԱՐ

Ազատական անկախ օտկան
 պատկերազարդ
 Բաժանորդագրութիւն
 Պօլի եւ գաւառները 80 Արտասահ
 ման 25 ֆրանգ .
 Հասցէ՝
 Rédaction du Journal Arménien
 MANZOUMEI EFKIAH
 57-Grand Rue de S. Porte 54
 Constantinople

ՈՍՅԱՆ

ԵՌԱՄՍԵԱՅ ՄԵՆ ՊԱՐԱԲԵՐԱԳԻՐ
 Արտաստեղծ, Գրականութեան
 եւ Գիտութեան
 Հիմնադիր - Երգաչիտներ
 ՄԻՐ. ԵՄՄՏԱՆՃԱՆՆԻ ՏԻՐ. ՉԷՕԳԻՐԵՐՈՆ
 Բաժանորդի
 Գրատները 45 դր. Արտաստեղծ 15 ֆր.
 Հասցէ՝
 Rédaction de la Revue VOSDAN
 Bahtché Kapou Yeni Volto Han No 49
 Constantinople

THE 'SINGER' MANUFACTURING Co

ՄԻՆԿԸՐ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Եւրոպ. Եւրոպայի Տալիզ Պրայի սեփականութեանը մէջ .

Աշխարհի ամենէն լաւագոյն կարի մեքենաները ՄԻՆԿԸՐԻՆԵՐՆ ԵՆ Եւ ասոնցով մի շեւ ցարդ 22,000,000 ծախուած է :

400 հ աւելի վկայական եւ մեքենաներով վարձատրուած, Եւրոպայի մեքենաներ

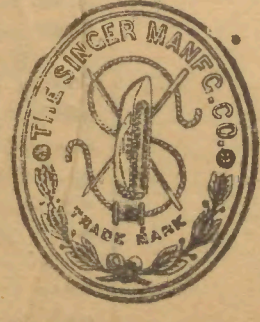
ԱՄԵՆԷՆ ՄԵՆ ՎԱՐՁԱՏՐՈՒԹԻՒՆԸ
 ԱՌԱՋԻՆ ՄՐՅԱՆԱԿ
 Փարիզի 1900 ի Տիեզերական արուեստահանգիստին մէջ ստացած է .
 ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԹՈՒՐԿԻՆՆԵՐ
 ԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ԱՐԿՈՒՆԵՐԻՆ
 ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ Եւ Ք. ԵՅՏԻՎԱԿԱՆ ՅԱՆ

Կեղծերէն զգուշանալ, զրի դասեր և նորոգու. ուշադրութիւն դարձնել թիւները, յաճախորդաց տուեալներուն մէջ .

Իւրաքանչիւր 'եքենայի վրայ ՄԻՆԿԸՐ ԸՆԿԵՐԱՅ յատկանշիկ

Վճարման զիբութիւն
 Փոխանակութիւն Կրնուի
 Գ. նորոգութիւն ամեն կարգի Մեքենայից

ԳԻՆ ՉԱՓԱՒՈՐ
 ԱՇԽԱՐՀԻ ԲՈՂՈՐ ԲԱՂԱՔՆԵՐՈՒՆ ՄԵՋ ՄԱՍՆԱՃԻՂԵՐ ՈՒՆԻ

ՎԵՐՈՒՄ ԻՆՆԻՎԵՐՍԵԼ

Մեծ վաճառատուն արուեստական ժողով-Անու. ժողովագրութեան եւ իտեղիքում :

Մուսի Շարա էլ Միզիլիկ Լազիկաց Եկեղեցւոյն փողոցը

ՏԻՒՆ ԼՈՒՍԻ Պ. ՉՈՒՔՈՅ

Պատու ունի ծանուցանել արգոյ հայ հասարակութեան թէ՛ իր ծախիւնը վաճառատունները փոխադրելով Եւրոպ. Եւրոպայի (Մուսի) Լազիկաց Եկեղեցւոյն փողոցը. եւ անմրցելի օժան գինեքով կը վաճառէ արուեստական ծախիկներ, ամենազեղ կողմերը. հարստեանց զեղաշէն ծաղկեփունջեր. կանանց զիբարկներու յատուկ փնջակներ եւ յուրակաւորութեանց ծաղկեպսակներ :

Թարմ ու բնական ծաղկեփունջեր կը պատրաստուին սոյն վաճառատուն մէջ. Մի՛ գիտէք օտարազգիներու, որովհետեւ Fleuriste Universelle վաճառատունը միակն է որ այդ ամեն մեծ ու պզտիկ վաճառողներուն կը հայթայթէ արուեստական ամեն տեսակի եւ գոյնի ծաղիկները :

Ասիկայ ամենատարբեր իրողութիւն մը ըլլալով, զիբին է հայուել որ այս վերջինները բուն գինեքով անցիլ շահով մըն է որ պիտի վաճառեն իրենց զիբարկներուն, մինչդեռ ուղղակի Fleuriste Universelle վաճառատունը զիբարկով տարակոյս չկայ թէ՛ անոնց շահան ալ ձեր քսակը պիտի մնայ :

ՀԱՅ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

Արտաստեղծ	+
Բաժանորդագրութեան պայմանները	
Իզմիր եւ Պօլիս	տարեկան 30 դր.
Գաւառներ	" 35 "
Արտաստեղծ	" 10 ֆր.
Հասցէ՝	
Mr. Zareh Kazazian	
Smyrne	

ՄԱՐՍԵԱՄԱՐՁ

Հայոց միակ թերթը որ կը խօ. սի Ժարմանկրթութեան առողջապա. հաւթեան և բնական բժշկութեան վրայ . Ո և է Էկը արուած հրատարակութեան հետեւելով պիտի կա. բողանայ շատ լիջ ազնուան մէջ անողջանայ, ուժովնայ ու կեանքի մէջ յարգիլ. անհրաժեշտ է բոլոր բնականներուն գարտնչներուն և անհատներուն .

Բաժանորդագրութիւն տարեկան 25 դր., վեցամսայ՝ 15, Արտաստեղծ, տարեկան՝ 8 ֆրանգ. Զրի նմոյշներ .

Ե՛կէր վճար խան, թիւ 19,
 Պաճէ Գառու, Կ. Պօլիս .

ՎԵՐԻՒՆԵ ԱՂԵՏԸ

ԳՐԵՑ Թ. ԹԵՐՁԵԱՆ
 Սոյն պատկերազարդ գրքովը՝ որ Կրկնական աղէտին ճշգրտ պատմութիւնը կընէ կը վաճառուի ի Պէն էլ Սուրէն Տիար Սեղր . ք մէջիցիանի քով ի գին՝ 5 գրանկան ողջի :

ԱՂԱՏԱՄԱՐՏ

Ռաժնեգին, տարեկան Պօլիս 75
 զր. գաւառները 100, ամերիկա. Տ տոլար, ուրիշ երկիրներ 30 ֆր.
 Rédaction du Journal Arménien
 AZATAMART
 Péra hamal bachi Constantinople

ԱՐԵՎԵԼՔ

Ռաժնեգին, Պօլիս 100 եւ գաւառներ տարեկան մէկ ոսկի. Ամերիկա 8 տոլար, արտաստեղծ 95 ֆր.
 Հասցէ
 Rédaction du Journal Arménien
 AREVELK
 Galata Constantinople

ԲԱՂԱՄԱՎԷՊ

Ռաժնեգին 10 ֆր. և բուրձր տոլար, 50 դր.
 Հասցէ
 Rédaction de la Revue
 PAZMAVEB
 St. Lazar Venis (Italie)

ՀԱՆԳԻՆ ԱՄՍՐԵԱՅ

1912
 Ռաժնեգին է կանխիկ
 Տարեկան 15 Ժր. = 6 Ռուբլ
 Խրատակար քիւր 1,50 Եւ. 70 կ.
 Գիտելիք Rédaction de la Revue
 HANDE AMSORYA
 (Autriche) VIENNE

ՇԱՆՔ

Կրտսեան Հասցէս Գրական
 Գիտարուեստական
 Բաժանորդագրութիւն
 Արտաստեղծ 10 Ժրանգ
 Հասցէ՝
 Mr. Le Rédacteur en Chef
 Merongan Barsamian
 Imprimerie Chanth
 Galata) Constantinople

ԿՈՂ

ԵՐԱՅԷՏԱՆԻ ՀԱՅ ՀԱՍԱՐԿՈՒԹԻՒՆ
 Զեմանկած ըլլալով Չայնացուած երգարանի մը հրատարակութեան, եւ երկարամեջ Երուսաղիմի միջոցներու անբաւարարութեան, այսօր հրատարակ կը հանձնանոր անոր անաշխե երկու երգերը, յաւաքով որ երաժշտար հայն սարակութիւնը պիտի խախտուի զիս այս դժուար եւ բազմամսիս գործին մէջ .

Նպասակս հ հաւաքել, դաշնաւորել եւ հրատարակել այն բոլոր ազգային, ժողովրդական, յիշատակական եւ այլն երգերը. որով թերեւ թերս երգողով դասապատրուած են այսպիսիակ եւ հուպ յետոյ մտադրութեան :

Յարգաւոր, պրակ առ պրակ, հրատարակ պիտի ելլեն նաեւ դաշնակի հատար պատրաստուած՝ բազմամսիս վերածուած երգեր .

Ուսել կոյ կ'ընեն յարգոյ հասարակութեան որ քարտեանի այս հանաս ըսկողմն առաջինը քաջախիտ որով միայն կախում ունի գործին յարողութեան Լեւոն . Հարաւորութեան

Ե. Գ. Իսիկիի մէջ կը ծախուի խան Խաչիչ Պ. Կոստան Արեւմտեանի ֆոյ, հաջ 1 Գ. Ո.

ՇԱՐԱ ՄՈՒՀԱՄՄԷՏ ԱԼԻ ՊԱՊ-ԷԼ-ԻԱԼԻՔ

ՏՊԱՐԱՆ «ԱՐՇԱԼՈՅՍ»

ԿՈՒՎԵՆՈՒՍԻՆ ԴԻՄԱՅԸ.

Գիտելու, Թերեւու, Հանգիստելու, Պրոչարելու, Կանխարկաւորելու, Անկողմնելու, Վաճառականական սեփականելու, Այնգիտելու, Մանաղթելու, եւ Հայրենի, Անգիտելու Ծրանակներն, Իսպանիան, Յունաստան, Արաբիան չեզոքելով սպազական յանձնարարութեան համար պէտք է դիմել ԱՐՇԱԼՈՅՍ Տպարանը՝ յանամեայ եւ ճաշակաւոր սպազարարիկ ունենալու համար Զինկոններու սպազարարիկը անեմանեմ յանամով կը կատարուի եւ մեծատաւ ա թ ի շ ներու յանձնարարութիւն ալ կը զնդրուի, ըլլա՛յ բաժնական ըլլա՛յ վաճառականական .

Եղած յանձնարարութեանց գումարին կէտը կանխիկ չի վճարուածները նկատուած չեն առումիւր .